RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

nr. 222.543 van 18 februari 2013
in de zaak A. 205.993/X-15.166.

In zake :

1. Peter HERMANS
   bijgestaan en vertegenwoordigd door
   advocaat Matthias Storme
   kantoor houdend te 1000 BRUSSEL
   Verenigingsstraat 28
   bij wie woonplaats wordt gekozen
2. Adri WEYGERS
   bijgestaan en vertegenwoordigd door
   advocaat Igor Rogiers
   kantoor houdend te 9270 KALKEN
   Kalkendorp 17A
   bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de gemeente RETIE
   bijgestaan en vertegenwoordigd door
   advocaat Yves Loix
   kantoor houdend te 2018 ANTWERPEN
   Mechelsesteenweg 27
   bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 10 augustus 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van :

a. het besluit van 31 januari 2012 van de gemeenteraad van Retie waarbij het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan “Vossekot” definitief wordt aangenomen

b. het besluit van 26 april 2012 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen waarbij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Vossekot” wordt goedgekeurd, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 juni 2012.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een nota ingediend.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een verslag opgesteld.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2012.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Igor Rogiers, die loco advocaat Matthias Storme verschijnt voor de eerste verzoekende partij, en die verschijnt voor de tweede verzoekende partij, en advocaat Yves Loix, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekende partijen zijn eigenaar van ongeveer 1 hectare grond, gelegen Geenend/De Bleeken te Retie.

De eigendommen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het op 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan Herentals-Mol gesitueerd in een

strook woongebied met landelijk karakter aan de straatzijde, en in agrarisch gebied voor het dieper gelegen gedeelte.

Het gedeelte van de grond aan de straatkant is gelegen binnen de omtrek van een verkaveling, die door het gemeentebestuur van Retie werd vergund op 18 september 1973.

De verzoekende partijen hebben aan de straat een woning opgetrokken met een bouwvergunning die zij daarvoor van de gemeente verkregen op 3 september 1996.

Voor het overige richtten zij hun eigendom in als een ruime tuin, die overgaat in het achterliggende landbouwgebied middels de aanplant van houtwallen, inheemse bomen- en struikensoorten, een boomgaard, en ten slotte (het diepst gelegen) een schapenweide die omzoomd wordt door loofbomen.

4. Naar het centrum van Retie toe bevindt zich op een zekere afstand van de woning van de verzoekende partijen het sportcentrum "Vossekot", dat volgens het gewestplan bestemd is als gebied voor dagrecreatie en waar nu tennisinfrastructuur, een atletiekveld, een dressuurpiste en een jeugdlokaal aanwezig zijn.

5. Het is de bedoeling van het gemeentebestuur van Retie om deze installaties gevoelig uit te breiden met ruimte voor onder andere voetbalvelden, volleybal, korfbal, een multifunctioneel plein en een nieuw dressuurparcours, dit alles tot achter de woonst van de verzoekende partijen.

De beleidsoptie om dit te doen werd door het gemeentebestuur van Retie vastgelegd in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, dat werd goedgekeurd door de deputatie van de provincieraad van Antwerpen op 8 juni 2006, ondanks het bezwaar dat de verzoekende partijen dienaangaande indienden.

6. In vergadering van 12 december 2005 gaat de gemeenteraad van Retie over tot de voorlopige aanneming van een ontwerp van bijzonder plan van aanleg "Vossekot" (hierna: het BPA). De plannen bevatten een gevoelige uitbreiding van de reeds op het gewestplan ingekleurde zone voor dagrecreatie met een nieuwe zone voor recreatie, waar volgens de voorschriften sport- en

speelvelden, een sporthal en aanverwante activiteiten als hoofdbestemming worden voorzien.

Deze nieuwe zone komt tot vlak achter de woonst van de verzoekende partijen, met er tussenin een zone voor groenbuffer.

Bij het ontwerp-BPA wordt een onteigeningsplan gevoegd, volgens hetwelk de verzoekende partijen ruim 86 are van hun eigendom zouden moeten afstaan.

7. Tijdens het openbaar onderzoek over het ontwerp van BPA dienen de verzoekende partijen een bezwaarschrift in, waarin zij aangaande een "beschermde diersoort" het volgende stellen:

> "7. Beschermde diersoort
> Er bevindt zich een beschermde diersoort op onze landbouwgrond nl. rode bosmier.
> De rode bosmier werd inderdaad opgenomen in bijlage I van het Koninklijk besluit van 22 september 1980 houdende maatregelen, van toepassing in het Vlaamse Gewest, ter bescherming van bepaalde in het wild levende inheemse diersoorten, die niet onder de toepassing vallen van de wetten en besluiten op de jacht, de riviervisserij en de vogelbescherming.
> Artikel 1 van dit Koninklijk besluit luidt als volgt:
> > De diersoorten vermeld in de bijlage van dit besluit genieten in het Vlaamse Gewest een volledige bescherming. Het is te allen tijde en om het even waar verboden:
> > 1° deze diersoorten te bejagen, te vangen om ze in gevangenschap te houden, in gevangenschap te houden of te doden, ongeacht hun ontwikkelingsstadium;
> > 2° de woon- of schuilplaatsen van deze diersoorten te beschadigen of met opzet te verstoren;
> > 3° deze diersoorten, levend of dood, onder welke vorm ook te vervoeren, te verhandelen, kosteloos of tegen betaling af te staan.
>
> Het RUP is duidelijk in strijd met deze bepaling nu het duidelijk is dat de woon- of schuilplaats zal worden beschadigd".

8. In vergadering van 25 april 2006 verleent de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (hierna: Gecoro) van Retie een gunstig advies over het ontwerp-BPA.

Het bezwaarschrift van de verzoekende partijen wordt verworpen. In de beslissing van de Gecoro wordt het hiervoor (randnr. 7) geciteerde bezwaar niet vermeld, laat staan besproken en deze beslissing behoudt

het volstrekte stilzwijgen over de aan- of afwezigheid van enige beschermde diersoort.

9. Op 3 juli 2006 gaat de gemeenteraad van Retie over tot de definitieve aanneming van het BPA. De gemeenteraad sluit zich daarbij aan bij de bespreking van de bezwaren, zoals deze is gebeurd door de Gecoro.

10. Bij arrest nr. 179.932 van 20 februari 2008 beveelt de Raad van State, op vordering van de verzoekende partijen, de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 17 april 2007 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, houdende goedkeuring van het BPA, en waarbij tevens wordt bepaald dat het algemeen nut de onteigening vordert van een aantal op een onteigeningsplan aangegeven onroerende goederen, en aan de gemeente machtiging tot onteigening wordt verleend.

Zoals wordt vastgesteld in het arrest nr. 183.777 van 4 juni 2008 van de Raad van State trekt de laatstgenoemde minister op 20 februari 2008 het laatstgenoemde besluit in.

11. Het bestuur van de gemeente Retie beslist om ter realisatie van de hiervoor (randnr. 5) bedoelde beleidsoptie een voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: RUP) “Vossekot” op te maken.

12. In april 2009 maakt de Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen, in opdracht van de gemeente Retie, een plan-MER-screeningsnota van het voornoemde RUP op (hierna: MER-screening). In de MER-screening wordt onder meer het volgende overwogen:

> “2.3 Methodologie
> De methodologie voor het opstellen van een screening op milieueffecten is qua opbouw en aanpak gebaseerd op de richtlijnen voor het opstellen van een MER, maar de analyses zijn minder diepgaand.
> (...)
> 2.6 Leemten in de kennis
> Volgende elementen worden als leemten in de kennis omschreven voor het opmaken van de MERscreening voor het RUP Vossekot:

- een gedetailleerde weergave van het voorkomen van waardevolle/beschermde fauna en flora binnen het onderzoeksgebied
- een gedetailleerde weergave van verstoringsgevoelige fauna binnen het nabijgelegen habitatrichtlijngebied

De leemten in de kennis hebben echter niet gezorgd dat de screening onjuist of onvolledig zou gebeurd zijn.

(...)

4. Beoordeling milieueffecten

(...)

4.2.4 Discipline fauna en flora

(...)

4.2.4.2 Referentiesituatie

(…)

Aanwezige natuurelementen	In het zuiden van het onderzoeksgebied zijn enkel bomenrijen gelegen. Deze staan op de BWK gekarteerd als biologisch waardevol. Voor de ander biologisch waardevolle elementen binnen het onderzoeksgebied is het BWK reeds achterhaald omdat deze bebossing niet meer aanwezig is in de bestaande toestand. De andere natuurelementen in het onderzoeksgebied zijn enkele kleine landschapselementen: bomenrijen, houtkanten,… Deze bevinden zich vooral in het zuidelijke gedeelte van het plangebied (zie luchtfoto onderzoeksgebied)

(...)

4.2.4.4 Beoordeling van de effecten

De beoordeling van de effecten worden voor het overgrote deel bekeken ten opzichte van de speciale beschermingszone (SBZ). Dit is de zone die het meest gevoelig is met betrekking tot fauna en flora. Indien de effecten in deze zone kunnen beperkt/vermeden worden, kan het effect van het RUP op het onderzoeksgebied als niet-significant worden bekeken.

ruimtebeslag/ontwikkeling of teloorgang van natuurwaarden

Met betrekking tot grondinname, zijn weinig effecten te verwachten op fauna en flora binnen het onderzoeksgebied. Het behoud van de kleine landschapselementen die de openruimte doorkruisen is belangrijk. Dit dient ook in het RUP worden nagestreefd. Deze KLE hebben een verbindingsfunctie tussen verschillende groen- en parkgebieden binnen de gemeente.

(...)

verstoring van de ecologische basiskwaliteit - ecologische infrastructuur

Door de goedkeuring van het RUP, wijzigt niets aan de ecologische infrastructuur in het habitatrichtlijngebied, vermits het onderzoeksgebied niet in het habitatrichtlijngebied gelegen is. Het voortbestaan van de huidige leefgebieden van de soorten in het habitatrichtlijngebied komt niet in gevaar. Er treedt geen verlies van biotopen op en de ecologische infrastructuur wordt niet aangetast.

(...)

verstoring door betreding

Binnen het onderzoeksgebied zelf, zijn geen soorten gekend die gevoelig zijn voor betreding. De activiteiten binnen het onderzoeksgebied zijn bovendien van die aard dat slechts een beperkt deel kan bebouwd/verhard worden en dat het geheel een open ruimte blijft. Het gaat niet om een hoogdynamische invulling. Aldus wordt er geen significant effect verwacht met betrekking tot betreding in vergelijking met de referentiesituatie (landbouwgebied, KMO-zone), waarin evenmin garanties kunnen geboden worden voor de natuurwaarden.

(...)

toename van geluidshinder

(...)

Er word(en) geen significante effecten verwacht met betrekking tot geluidshinder ten opzichte van fauna en flora.

toename van lichthinder

(...)

Binnen het onderzoeksgebied zelf, zijn geen soorten gekend die gevoelig zijn voor lichthinder. Er word(en) geen aldus significante effecten verwacht met betrekking tot lichthinder ten opzichte van fauna en flora.

(...)

4.2.4.5 Conclusie + aanbevelingen (remediërende maatregelen)

Het herbestemmen van het onderzoeksgebied naar recreatiegebied en multifunctionele landbouwzone heeft mogelijke effecten naar fauna en flora, indien geen grenzen gesteld worden voor de ontwikkeling. De ligging van het onderzoeksgebied in de omgeving van een habitatrichtlijngebied geeft hiertoe aanleiding. De herbestemming in het RUP dient rekening te houden met het speciale beschermde gebied en dient gepaste maatregelen te nemen, opdat de toegelaten activiteiten en de natuurwaarde naast elkaar kunnen blijven bestaan.

Volgende aanbevelingen kunnen gedaan worden in functie van een niet-significante beoordeling van de milieueffecten:

- behoud van waardevolle kleine landschapselementen binnen het onderzoeksgebied
- bij de inrichting van het terrein voorzien van groene zones (vb bospercelen, ruigtes, bomenrijen, houtkanten,…) die als stapstenen kunnen dienen voor de verbinding van de gebieden met een hoge natuurwaarde binnen de gemeente (habitatrichtlijngebied, parkgebieden, beboste duinen,…)

(...)

4.3 Conclusie

(...)

voor dit RUP zijn, mits het nemen van gepaste maatregelen in de stedenbouwkundige voorschriften en rekening houdend met het sectorale (milieu)beleidsinstrumentarium geen significante effecten te verwachten op het milieu in vergelijking met de referentiesituatie".

13. Op 18 mei 2009 geeft het agentschap Natuur en Bos van het Vlaamse Gewest het als volgt luidende advies:

"Het Agentschap voor Natuur en Bos heeft de screeningnota met de nodige aandacht doorgenomen en verwacht, voor wat onze materie en kennis betreft, geen aanzienlijke milieueffecten die de opmaak van een plan-MER rechtvaardigen.

Er werd een bijlage screening op de passende beoordeling toegevoegd, waaruit blijkt dat de aangeduide habitats niet op het betreffende plangebied voorkomen, noch dat zij negatief beïnvloed kunnen worden door de gewenste ontwikkeling. Mits een aantal ingrepen, kan het RUP zelfs een meerwaarde zijn voor de nagestreefde habitats.

Het RUP werd in het verleden als BPA al gunstig geadviseerd door de toenmalige afdeling natuur.

Wij doen momenteel geen verdere uitspraak over de eventuele planopties en hun stedenbouwkundige voorschriften. Dit zal in een latere fase bekeken worden".

14. Op 22 januari 2010 beslist de dienst Mer van de afdeling Milieu-, Natuur en Energiebeleid van het Vlaamse Gewest dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat derhalve de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

15. Op 1 juni 2011 vindt over het voorontwerp van gemeentelijk RUP een plenaire vergadering plaats.

16. Op 28 juni 2011 stelt de gemeenteraad van Retie het ontwerp van gemeentelijk RUP voorlopig vast.

Het ontwerpplan voorziet een uitbreiding van de bestaande zone voor recreatie tot achter de woonst van de verzoekende partijen, met inbegrip van de percelen nrs. 342/d en 343/a met een oppervlakte van ruim 86 are, die hun eigendom zijn en die ook in een bijbehorend onteigeningsplan worden opgenomen. Rond de recreatiezone wordt een zone voor groenbuffer ingekleurd. De onverharde servitudeweg die onmiddellijk naast de woning van de verzoekende partijen loopt en die toegang geeft tot de achterliggende landbouwgronden (weg die ook eigendom is van de verzoekende partijen), wordt bestemd tot "Zone voor toegangsweg" naar de uitgebreide recreatiezone, ten behoeve van zachte weggebruikers en hulp- en onderhoudsdiensten. Deze toegangsweg wordt eens in de recreatiezone, een "Centrale as - indicatieve aanduiding in overdruk" voor langzaam verkeer die dwars door het

recreatiegebied loopt om uit te monden bij de parking in het noordelijk deel van het plangebied.

Het volledig zuidelijke gedeelte van het plangebied (voorbij de woning van de verzoekende partijen) wordt bestemd tot "Multifunctioneel landbouwgebied", waar luidens de voorschriften naast beroepslandbouw ook hobbylandbouw en aan de landbouw verwante recreatieve activiteiten (zoals een manège of een kinderboerderij) mogelijk moeten worden.

Ten slotte wordt aan de woningen aan de binnenzijde van het gebied langs de Geenend en de Geelsebaan een bestemming als "Zone voor wonen met landelijk karakter", respectievelijk "Zone voor open en halfopen bebouwing" gegeven, hier en daar voorzien van stukjes "Zone voor tuinen".

17. Tijdens het openbaar onderzoek over het ontwerp-RUP dienen de verzoekende partijen een bezwaarschrift in, waarin zij aangaande een "beschermde diersoort" hetzelfde stellen als in hun hiervoor (randnr. 7) geciteerde bezwaarschrift.

18. Op 22 december 2011 verwerpt de Gecoro van de gemeente Retie het door de verzoekende partijen ingediende bezwaarschrift. Aangaande het bezwaar over een "beschermde diersoort" stelt de Gecoro het volgende:

> "Beschermde diersoort
> Bezwaar: er is geen rekening gehouden met de rode bosmier, een beschermde diersoort.
> Behandeling:
> Er is geen enkele aanwijzing die duidt op de aanwezigheid van de rode bosmier in het plangebied (ook bezwaarindiener toont dit niet aan); tijdens de gevoerde onderzoeken werd hier niets over opgemerkt.
> In navolging van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de milieu-effectenrapportage over plannen en programma's (12 oktober 2007) werd nagegaan of er mogelijke aanzienlijke milieu-effecten kunnen optreden bij uitvoering van het RUP.
> In het kader van de milieubeoordeling werd advies gevraagd aan het Agentschap Natuur en Bos. Milderende maatregelen ten overstaan van de habitat van de rode bosmier werden niet gevraagd door het Agentschap.
> De Gecoro meent dat gelet op bovenstaande bespreking het niet aangewezen is om op basis van dit onderdeel van het bezwaarschrift aanpassingen door te voeren in het RUP".

19. Op 31 januari 2012 stelt de gemeenteraad van Retie het gemeentelijk RUP "Vossekot", "bestaande uit een verordenend grafisch plan, een onteigeningsplan en een ontwerpnota met stedenbouwkundige voorschriften", definitief vast.

De gemeenteraad verklaart "zich volledig akkoord (…) met de motivatie en het advies van de GECORO".

20. Op 26 april 2012 keurt de deputatie van de provincieraad van Antwerpen het gemeentelijk RUP "Vossekot" goed.

21. Van het vaststellings- en het goedkeuringsbesluit wordt melding gemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 juni 2012.

IV. Onderzoek van de vordering

22. Overeenkomstig artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

A. Derde middel

Standpunt van de partijen

23. In het derde middel wordt de schending aangevoerd van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse regering van 15 mei 2009 met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer (hierna: het soortenbesluit), "het beginsel van behoorlijk bestuur dat elke administratieve overheid verplicht om haar beslissingen te steunen op in rechte en in feite aanvaardbare motieven", het zorgvuldigheidsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur, de in artikel 1.2.1, § 2 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen

inzake milieubeleid (hierna: DABM) vervatte algemene beginselen, waaronder het voorzorgsbeginsel en het standstillbeginsel en van artikel 8 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: het natuurbehoudsdecreet).

In het middel zetten de verzoekende partijen uiteen dat er zich, zoals in hun bezwaarschrift reeds gesteld, op hun landbouwgronden een beschermde diersoort, met name de rode bosmier, bevindt. Bij hun verzoekschrift voegen zij foto's uit 2007 en 2012 van de mierenhoop van de rode bosmier op hun eigendom. Zij hebben deze waarneming gemeld bij de v.z.w. Natuurpunt en de studiedienst van deze vereniging heeft hun waarneming "goedgekeurd".

De verzoekende partijen wijzen er op dat de rode bosmier opgenomen is in bijlage I van het soortenbesluit (categorie 1). Het RUP is in strijd met artikel 10 van het soortenbesluit nu het duidelijk is dat de woon- of schuilplaats van de bewuste soort zal worden beschadigd. De verzoekende partijen hebben daarop gewezen, zowel in hun bezwaarschrift tegen het BPA als in hun bezwaarschrift tegen het RUP. Ook in hun verzoekschrift tot schorsing en nietigverklaring van het BPA hebben zij hierop gewezen.

Bij de behandeling van de bezwaren tegen het BPA heeft de Gecoro op dit bezwaar van de verzoekende partijen niet geantwoord. Naar aanleiding van hun bezwaarschrift tegen het RUP stelde de Gecoro dat de aanwezigheid van de rode bosmier niet wordt aangetoond en dat ook in het kader van de MER-screening deze aanwezigheid niet werd vastgesteld. De gemeenteraad van Retie heeft zich deze beschouwingen eigen gemaakt. Dit is niet ernstig.

De verzoekende partijen benadrukken dat de aanwezigheid van de bosmier wel degelijk gekend is. Zo stuurde de gemeente na de schorsing van het BPA een persbericht de wereld in waarin werd gesteld dat een buurtbewoner het sportpark trachtte tegen te houden met als argument de aanwezigheid van de rode bosmier.

De verzoekende partijen wijzen er op dat in de MER-screening een gedetailleerde weergave van het voorkomen van waardevolle/beschermde fauna en flora binnen het onderzoeksgebied als leemte in de kennis wordt omschreven. Hieruit blijkt zeer duidelijk dat er ook in het kader van de

MER-screening geen onderzoek naar of inventarisatie van de fauna en flora binnen het beheersgebied van het RUP is gebeurd. De Gecoro en de gemeente Retie steunen zich dan ook ten onrechte op de MER-screening om te besluiten tot de afwezigheid van de bosmier.

Het zorgvuldigheidsbeginsel verplicht elke administratieve overheid die bij het besluitvormingsproces betrokken is, ertoe haar medewerking daaraan zorgvuldig voor te bereiden en daartoe alle inlichtingen die voor haar noodzakelijk zijn in te winnen, indien nodig door de beslissing te nemen het advies in te winnen van derden die specialist ter zake zijn. Voor de verzoekende partijen is het duidelijk dat dit zorgvuldigheidsbeginsel werd geschonden. In de totstandkoming van het bestreden RUP is op geen enkele wijze de aanwezigheid van de bosmier onderzocht of zelfs maar in ogenschouw genomen, laat staan dat de effecten die het plan zal hebben op deze soort zijn onderzocht. Een dergelijk onderzoek had kunnen leiden tot aangepaste stedenbouwkundige voorschriften dan wel tot het uit het beheersgebied van het RUP sluiten van het perceel van de verzoekende partijen waarop de soort voorkomt.

24.1. De eerste verwerende partij werpt in haar nota op dat in zoverre de schending wordt aangevoerd van het DABM en het natuurbehoudsdecreet het middel niet uitgewerkt wordt en derhalve onontvankelijk is.

24.2. De eerste verwerende partij benadrukt dat de verzoekende partijen de aanwezigheid van de rode bosmier niet aannemelijk maken en dat evenmin wordt aangetoond dat het bestreden RUP tot gevolg zal hebben dat de rode bosmier opzettelijk en betekenisvol zal worden verstoord, wat nochtans een essentiële vereiste is die verbonden wordt aan de verbodsbepaling in artikel 10 van het soortenbesluit. Een eventueel "sporadische verstoring" volstaat niet. De rode bosmier valt onder categorie 1 en geniet een basisbescherming die niet absoluut geldt. De eerste verwerende partij stelt dat artikel 11, §1, eerste lid van het soortenbesluit een "planologische vrijstelling" bevat nu geen beperkingen mogen uitgevaardigd worden die de realisatie van de planologische bestemming verhinderen of in het gedrang brengen. De eerste verwerende partij wijst erop dat,

los daarvan, een gebeurlijke verstoring van een diersoort pas kan optreden bij het verlenen van vergunningen.

24.3. Tot slot merkt de eerste verwerende partij op dat het agentschap Natuur en Bos heeft bevestigd dat er geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn.

25.1. In haar nota stelt de tweede verwerende partij dat het middel "in functie van het algemeen belang" geformuleerd is en handelt over een problematiek die de verzoekende partijen niet persoonlijk treft, zodat het middel onontvankelijk is.

25.2. De tweede verwerende partij brengt verder dezelfde argumenten aan als de eerste verwerende partij.

De tweede verwerende partij wijst er nog op dat de verzoekende partijen enkel maar verwijzen naar één zin uit de MER-screening. De tweede verwerende partij citeert uit de MER-screening zoals ze hiervoor (randnr. 12) is aangehaald.

Tot slot stelt de tweede verwerende partij dat in het gunstig advies van het agentschap Natuur en Bos niets werd opgenomen met betrekking tot de aanwezigheid van de rode bosmier.

Beoordeling

26. Anders dan de tweede verwerende partij dit blijkbaar ziet (randnr. 25.1) impliceert het feit dat de verzoekende partijen streven naar "aangepaste stedenbouwkundige voorschriften dan wel (...) het uit het beheer(s)gebied van het RUP sluiten van het perceel waarop de soort voorkomt" niet dat het onderhavige beroep als een "actio popularis" aanzien zou moeten worden. De verzoekende partijen hebben belang bij het middel en de exceptie wordt verworpen.

27. In het middel wordt onder meer de schending aangevoerd van "het beginsel van behoorlijk bestuur dat elke administratieve overheid verplicht om haar beslissingen te steunen op in rechte en in feite aanvaardbare motieven" en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekende partijen beklagen er zich over dat hun bezwaar aangaande de aanwezigheid van een beschermde diersoort "niet ernstig" werd weerlegd omdat er bij de weerlegging beroep wordt gedaan op de MER-screening waarin zelf wordt erkend dat geen onderzoek naar of inventarisatie van de fauna binnen het beheersgebied van het RUP is gebeurd.

28. Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt onder meer in dat de overheid haar besluiten op een zorgvuldige wijze moet voorbereiden door de relevante gegevens en de op het spel staande belangen te inventariseren en deze gegevens en belangen tegen elkaar af te wegen in het licht van het doel van het besluit.

29. De verplichting om het ontwerp van RUP aan een openbaar onderzoek te onderwerpen en de resultaten ervan voor advies aan de Gecoro voor te leggen, brengt met zich mee dat de Gecoro in de eerste plaats, zo niet alleszins de gemeenteraad, kennis moet nemen van de tijdens het openbaar onderzoek op regelmatige wijze geformuleerde en met de ruimtelijke ordening verband houdende bezwaren en opmerkingen, en deze moet onderzoeken en beoordelen. De redenen waarom de gemaakte bezwaren en opmerkingen al dan niet worden bijgetreden, moeten blijken, zo niet uit de beslissing zelf dan minstens uit de stukken van het dossier. Deze redenen moeten afdoende zijn.

30. Aangezien enkel de ernst van de schending van de in randnummer 27 bedoelde rechtsregels wordt onderzocht, worden hierna enkel de argumenten van de verwerende partijen die op die rechtsregels betrekking hebben in aanmerking genomen.

31. De Gecoro heeft het bezwaar van de verzoekende partijen hoofdzakelijk, zo niet uitsluitend, weerlegd op grond van het gegeven dat over de

aanwezigheid van de rode bosmier in het plangebied niets werd opgemerkt "tijdens de gevoerde onderzoeken" en met name niet in de MER-screening en in het advies van het agentschap Natuur en Bos. Uit dat gegeven leidt de Gecoro af dat er geen enkele aanwijzing is die duidt op de aanwezigheid van de rode bosmier in het plangebied.

32. De verzoekende partijen wijzen er terecht op dat "een gedetailleerde weergave van het voorkomen van waardevolle/beschermde fauna en flora binnen het onderzoeksgebied" als leemte in de kennis wordt omschreven in de MER-screening. Op het eerste gezicht blijkt niet dat bij het opmaken van de MER-screening enig onderzoek is gedaan naar de aanwezigheid van de rode bosmier. De verwerende partijen slagen er niet in om te weerleggen dat de aan- of afwezigheid van de rode bosmier deel uitmaakt van "de leemten in de kennis" bij het opstellen van de MER-screening.

Uit een en ander volgt dat de MER-screening de weerlegging van het bezwaar door de Gecoro op het eerste gezicht niet vermag te schragen.

33. Op het eerste gezicht gaat het in randnummer 32 gestelde ook op voor het advies van het agentschap Natuur en Bos, dat immers in hoofdzaak lijkt te steunen op de MER-screening.

34. Uit het voorgaande vloeit op het eerste gezicht voort dat de Gecoro het voornoemde bezwaar van de verzoekende partijen niet afdoende heeft beantwoord en dat het zorgvuldigheidsbeginsel werd geschonden.

35. Aan het voorgaande wordt geen afbreuk gedaan door de tegenwerping van de verwerende partijen dat de verzoekende partijen de aanwezigheid van de rode bosmier niet aannemelijk maken. Overigens moet worden vastgesteld dat de verwerende partijen deze tegenwerping niet argumenteren, terwijl de verzoekende partijen een uitgebreide fotoreportage van een mierennest neerleggen evenals een mail van de "Verantwoordelijke Cel Netwerken en Data" van de studiedienst van de v.z.w. Natuurpunt waarin het volgende wordt gesteld:

> "Hierbij bevestig ik dat de stalen die u bezorgde aan Natuurpunt en waarvan u de foto's en de precieze locatie postte (…) de Kale rode bosmier (Formica polyctena) betreffen".

36. Het middel is in de aangegeven mate ernstig.

B. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

37. Wat betreft het moeilijk te herstellen ernstig nadeel stellen de verzoekende partijen in hun verzoekschrift dat ze schade en de nadelen zullen ondervinden die voortvloeien uit de immense uitbreiding van het sportcentrum Vossekot, die de herbestemming van voornamelijk landbouwgronden naar zone voor recreatie inhoudt alsook een bijhorende onteigening. De in het bestreden uitvoeringsplan voorziene bestemming "Zone voor recreatie" is eerder een harde bestemming. Volgens de verzoekende partijen is dit reeds letterlijk het geval nu 50% van die zone mag worden verhard en voor 15% mag worden bebouwd. Anderzijds zijn er ook hinderlijke activiteiten toegestaan. Sportmanifestaties leiden tot geluidshinder veroorzaakt door spelers, toeschouwers en omroepers. Ook het publiek gebruik van de servitudewegenis van de verzoekende partijen zal hinder en nadelen veroorzaken onder meer op het gebied van rust en privacy.

De verzoekende partijen wijzen er op dat het bestreden uitvoeringsplan de rechtsgrond vormt voor later af te leveren bouw- en milieuvergunningen. Aldus bestaat een rechtstreeks oorzakelijk verband tussen de bestreden besluiten en het aangevoerde nadeel.

Het bestreden uitvoeringsplan en de bijbehorende onteigening maken volgens de verzoekende partijen een einde aan hun passie en hobby, met name het boeren en tuinieren op biologische wijze met de klemtoon op inheemse soorten. Hun met veel tijd, geld en moeite gecreëerde droomeigendom zal worden gereduceerd tot een gewone woning. De verzoekende partijen zullen ook hun uitzicht, onder meer op de door hen gecreëerde houtkanten en ruigtes, verliezen.

38. Ten aanzien van de aangevoerde nadelen werpt de eerste verwerende partij in haar nota op dat een uitvoeringsplan op zichzelf geen geluid of hinder kan veroorzaken. De voorschriften van het bestreden uitvoeringsplan bevatten in dat verband trouwens waarborgen. Volgens de eerste verwerende partij zal het uitzicht van de verzoekende partijen niet grondig wijzigen nu in het uitvoeringsplan voorzien is dat de bebouwingscoëfficiënt achter hun woning geringer is. De eerste verwerende partij meent dat de eventuele impact op een hobby of vrijetijdsbesteding geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel is. Het aangevoerde nadeel vloeit deels voort uit de eventuele latere onteigening. Tot slot stelt de eerste verwerende partij dat het gebruik van de servitudeweg geen overmatige hinder zal teweegbrengen.

39. Ten aanzien van de aangevoerde nadelen beroept de tweede verwerende partij zich in haar nota op de in het vorige randnummer weergegeven argumenten. De tweede verwerende partij benadrukt dat het nadeel zich grotendeels pas zal realiseren in geval van onteigening, dat in het gebied reeds recreatie aanwezig is en dat de planvoorschriften borg staan voor minimale hinder.

Beoordeling

40. Zoals vermeld bestaat de tuin van de verzoekende partijen uit een tuingedeelte met aanplant van houtwallen en inheemse boom- en struiksoorten, een boomgaard en een schapenweide die omzoomd wordt door loofbomen. Deze tuin wordt door het bestreden uitvoeringsplan opgenomen in recreatiezone die onder meer bestemd is voor de bouw en aanleg van gebouwen en terreinen voor recreatie. Met het oog op deze herbestemming voorziet het onteigeningsplan in de onteigening van de tuin van de verzoekende partijen.

41. De verzoekende partijen leggen een uitgebreide fotoreportage van hun tuin neer. Het kan bezwaarlijk worden betwist dat het teloorgaan van deze tuin de verzoekende partijen ernstig zou benadelen.

42. Wat betreft de nadelen inzake zicht-, geluids- en privacyhinder volgt, anders dan de verwerende partijen beweren, uit de omstandigheid dat de voorschriften van het uitvoeringsplan de omvang van deze nadelen inperken niet dat zij niet ernstig of niet moeilijk te herstellen zouden zijn.

43. Het bestreden plan vormt de noodzakelijke rechtsgrond voor individuele stedenbouwkundige vergunningen die de door de verzoekende partijen aangehaalde nadelen meebrengen.

Aldus bestaat er, anders dan de verwerende partijen dit zien, een rechtstreeks causaal verband tussen het uitvoeringsplan en de aangevoerde nadelen.

44. De conclusie is dat er in hoofde van de verzoekende partijen wordt voldaan aan de voorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

BESLISSING

1. De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van :

a. het besluit van 31 januari 2012 van de gemeenteraad van Retie waarbij het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan "Vossekot" definitief wordt aangenomen

b. het besluit van 26 april 2012 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen waarbij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Vossekot" wordt goedgekeurd.

2. Dit arrest dient te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het tweede geschorste besluit.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achttien februari 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	voorzitter van de Raad van State,
Pierre Lefranc,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,

bijgestaan door

Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Greta Scheveneels **Roger Stevens**